

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 21. marta 2016. godine
Br. ref.:RK1000/16

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju KI89/15

Podnosilac

Fatmir Koci

**Ocena ustavnosti presude
PAKR. br. 473/2014 Apelacionog suda Kosova
od 21. novembra 2014. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Fatmir Koci iz Prizrena (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa gđa Flutra Hoxha, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu PAKR. br. 473/2014 Apelacionog suda Kosova od 21. novembra 2014. godine u vezi sa presudom P. br. 353/13 Osnovnog suda u Prizrenu od 11. jula 2014. godine.
3. Osporena presuda je uručena podnosiocu zahteva 23. februara 2015. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude PAKR. br. 473/2014 Apelacionog suda Kosova od 21. novembra 2014. godine.
5. Podnosilac zahteva tvrdi povredu članova 24. [Jednakost pred Zakonom], 31. [Pravo na Pravično i Nepriistrasno Suđenje], 33. [Načelo Legaliteta i Proporcionalnosti u Krivičnim Postupcima] i 54. [Sudska Zaštita Prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6.1 i 3.d Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: Konvencija) i članom 7. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: UDLJP).

Pravni osnov

6. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava i članu 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon).

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 23. juna 2015. godine, podnosilac je putem pošte podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 3. avgusta 2015. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Bekim Sejdiu i Arta Rama-Hajrizi.
9. Dana 17. septembra 2015. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio da podnese dokaz o datumu uručivanja osporene presude, kao i podneske predstavljene tokom redovnog postupka. Istog datuma, kopija zahteva je poslata Osnovnom sudu u Prizrenu i Apelacionom sudu Kosova.
10. Dana 28. septembra 2015. godine, podnosilac zahteva je pored podnošenja novih dokumenata obavestio Sud da je opozvao punomoćje gđi Myrveti Çollaku i opunomoćio gđu Flutru Hoxhu da ga zastupa pred Sudom.
11. Dana 28. januara 2016. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučio Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

12. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je kao službeno lice-električar u Kosovskom preduzeću za distribuciji i snabdevanje električnom energijom (u daljem tekstu: KEDS) tražio od privatnog lica X iznos od 500 € da ne pošalje

električno brojilo na testiranje (*kalibracija*) u kancelariju KEDS-a u Prištini. Podnosilac zahteva i X su se složili da se sastanu u određenom restoranu u Prizrenu kako bi zaključili gore navedeni "sporazum".

13. U međuvremenu, X je kontaktirao Kosovsku policiju i obavestio ih o razgovoru sa podnosiocem zahteva. Kosovska policija je dala 500 € osobi X da ih preda podnosiocu zahteva.
14. Dana 2. avgusta 2013. godine, podnosilac zahteva i X su se sastali u određenom restoranu u Prizrenu gde je podnosilac primio 500 € od X. Podnosilac zahteva je zatim zaustavljen od strane Kosovske policije, koja je pronašla navedeni iznos novca u njegovoj torbi.
15. Dana 3. avgusta 2013. godine, Osnovno tužilaštvo u Đakovici je tražilo pritvor i odluku o pokretanju istrage protiv podnosioca zahteva na osnovu krivičnih dela zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja i primanje mita, kao što je predviđeno članovima 422. i 428. Krivičnog zakonika Republike Kosovo (u daljem tekstu: KZRK).
16. Dana 3. avgusta 2013. godine, Osnovni sud u Đakovici je odlukom PPr. KR. 73/13 usvojio zahtev javnog tužioca i naložio mesec dana sudskog pritvora za podnosioca zahteva.
17. Dana 22. oktobra 2013. godine, tužilac je podigao optužnicu PP. br. 155/13 protiv podnosioca zahteva pred Osnovnim sudom u Prizrenu zbog krivičnog dela primanje mita na osnovu člana 428. stav 2 KZRK. Tužilac je, *inter alia*, naveo da je nesumnjivo da je podnosilac zahteva bio službenik u "KEDS-u" i da je primio 500 € od X.
18. Podnosilac zahteva se izjasnio pred Osnovnim sudom da, *inter alia*, njegovi postupci nisu bili nezakoniti, jer je X izjavio da nije oštećen, da je uzeo novac od X da bi platio dug za električnu energiju, a ne kao mito i da nije dokazano da je počinio navedeno krivično delo.
19. Dana 11. jula 2014. godine, Osnovni sud u Prizrenu je presudom P. br. 353/13 proglasio podnosioca zahteva krivim, tvrdeći:

"KRIV JE, jer je 02.08.2013. godine oko 13:10 časova u Prizrenu, u svojstvu službenog lica – električar za merenje električnih satova u KEDS-u u Prizrenu, direktno tražio profit za sebe, jer je kao službeno lice za merenje električnih satova postupio u suprotnosti sa svojom službenom dužnosti (koja proističe iz ugovora o radu sa br. 12105/0 od 01.01.2013. godine), i kako se električni sat ne bi odneo na kalibrisanje u Prištinu, koji je prethodno uzet iz kuće oštećenog nekoliko dana ranije, od oštećenog Arsima Sadiku je tokom njihovog sastanka u restoranu prodavnice „Super Viva“ primio iznos od 500 evra u novčanicama od po 10 x 50 evra, stavio ih je u tašnu i kada je izašao iz restorana zaustavljen je od strane Jedinice za privredni kriminal i prethodnom kontrolom kod njega je pronađen novac, koji je isti uzeo, a koji je kasnije zaplenjen.

Time je izvršio krivično delo primanje mita iz člana 428, stav 2 KZK.

KAZNI se novčanom kaznom u iznosu od 1000 (hiljadu) evra i kaznom zatvora u vremenskom trajanju od 3 (tri) godine i 3 (tri) meseca, u kojoj će se obračunati i vreme provedeno u kućnom pritvoru od 03.08.2013. godine do 21.10.2013. godine”.

20. Osnovni sud je, *inter alia*, obrazložio da je svoje nalaze doneo na osnovu izjava oštećenog X, da je podnosilac zahteva u svojstvu službenika-električara u KEDS-u direktno tražio profit od X, da je podnosilac primio 500 € od X i da je nakon toga zaustavljen od strane Kosovske policije.
21. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom sudu Kosova tvrdeći, *inter alia*, da je Osnovni sud bitno povredio krivični postupak i pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje. Podnosilac zahteva se uglavnom žalio da mu je Kosovska policija namestila da primi novac od X, da je X priznao da je napravio grešku u činjenici i zakonu (*pravna i faktička zabluda*) i da su kazna zatvora i novčana kazna oštre, s obzirom na njegovu porodičnu situaciju.
22. Dana 21. novembra 2014. godine, Apelacioni sud Kosova je presudom PAKR. br. 473/2014 odbio žalbu podnosioca, kao neosnovanu, i potvrdio presudu Osnovnog suda.
23. Relevantni deo presude Apelacionog suda glasi:

“Ocenjujući ove dokaze i činjenice, ovaj sud utvrđuje da navodi u žalbi u vezi sa činjeničnim stanjem ne mogu da se prihvate kao takvi. Kao prvo, oštećeni je sam prijavio slučaj u policiji. Zatim, njegov iskaz koji je dao u policiji i u Tužilaštvu se slaže sa iskazima policajaca i sa drugim materijalnim dokazima, kao što su snimljeni CD, lista poziva(Sms ulaz-izlaz), dakle, navodi da je iskaz oštećenog na glavnoj raspravi realan, da je oštećeni bio u faktičkoj zabludi i da je slučaj izmišljen, potpuno se isključuju. Koju će izjavu usvojiti sud to nije vezano niti ograničeno sa posebnim formalnim pravilima. U principu se podržava ona izjava koja je zasnovana na drugim dokazima. Dakle, ovaj sud ocenjuje da je zaključak prvostepenog suda, da u postupcima okrivljenog postoje elementi krivičnog dela iz člana 428, stav 2 KZK, za koje je optužen i proglašen krivim, pravičan. Prema pravnom ograničenju gore navedene odredbe, ovo krivično delo postoji onda kada ovlašćeno lice koje zatraži ili primi, neposredno ili posredno, nezasluženi poklon ili korist, za sebe ili drugoga, ili koje primi ponudu ili obećanje takvog poklona ili koristi, da bi učinilo ili propustilo da učini nešto suprotno svojim dužnostima. Ovaj oblik postupanja izvršenja ovog krivičnog dela službeno lice preduzima da bi delovao u suprotnosti sa svojom službenom dužnosti, dakle, radi se o nedozvoljenom i nezakonitom delovanju službenog lica. Međutim, pošto je potvrđeno da je okrivljeni oštećenom tražio i uzeo novac da se električni sat ne odnese u Centar za kalibrisanje, ovaj sud ocenjuje da su se u njegovim postupcima ispunili elementi krivičnog dela primanja mita u skladu sa članom 428, stav 2 KZRK, jer je on uzeo novac i postupio u suprotnosti sa svojom službenom dužnosti, dakle, preduzeo je nezakonit postupak. Održiva je činjenica da sud nije uračunao vreme provedeno u sudskom pritvoru u izrečenoj kazni, međutim, u ovom slučaju

se bavimo običnim tehničkim propustom, jer, kako proizilazi iz spisa predmeta i osporene presude, vreme provedeno u kućnom pritvoru okrivljenog je uračunato od dana određivanja sudskog pritvora. Okrivljeni je bio u sudskom pritvoru od 3.08.2013. godine do 2.09.2013. godine, dok je u izrečenoj kazni sud obračunao vreme provedeno u kućnom pritvoru od 3.08.2013. godine do 21.10.2013. godine. Dakle, ove razloge sud ocenjuje kao nezakonite, kao i žalbene navode u pogledu povrede krivičnog zakona”.

Zakon

Relevantni deo Krivičnog zakonika Republike Kosovo glasi:

Član 428 Primanje mita

1. Ovlašćeno lice koje zatraži ili primi, neposredno ili posredno, nezasluženi poklon ili korist, za sebe ili drugoga, ili koje primi ponudu ili obećanje takvog poklona ili koristi, da bi to ovlašćeno lice učinilo ili prpustilo da učini nešto u skladu sa svojim dužnostima, kazniće se novčano i kaznom zatvora u trajanju od šest (6) meseci do pet (5) godina.

2. Ovlašćeno lice koje zatraži ili primi, neposredno ili posredno, nezasluženi poklon ili korist, za sebe ili drugoga, ili koje primi ponudu ili obećanje takvog poklona ili koristi, da bi učinilo ili propustilo da učini nešto suprotno svojim dužnostima, kazniće se novčano i kaznom zatvora u trajanju od tri (3) do dvanaest (12) godina.

3. Kada je delo iz stava 1. ovog člana izazvalo imovinsku korist od preko petnaest hiljada (15.000) Evra, izvršilac će se kazniti novčano i kaznom zatvora u trajanju od jedne (1) do osam (8) godina.

Navodi podnosioca

24. Podnosilac zahteva tvrdi povredu članova 24. [Jednakost pred Zakonom], 31. [Pravo na Pravično i Nepriistrasno Suđenje], 33. [Načelo Legaliteta i Proporcionalnosti u Krivičnim Postupcima] i 54. [Sudska Zaštita Prava] Ustava u vezi sa članovima 6.1 i 3. d Konvencija i članom 7 UDLJP.
25. Podnosilac zahteva tvrdi da “je prevaren i da je njegov slučaj nameštaljka od strane Kosovske policije, jer je primio novac da bi platio dug, a ne kao mito, i da je X bio prijatelj istražnog policajca”.
26. Podnosilac zahteva tvrdi da Apelacioni sud na glavnom pretresu nije uzeo u obzir da je X izjavio da mu je dao novac da plati dug, a ne kao mito, da je X javno tražio da mu podnosilac zahteva oprost i da X nije tražio naknadu štete (imovinsko pravni zahtev) od podnosioca.
27. Podnosilac zahteva tvrdi da su redovni sudovi povredili pravo načela jednakosti oružja, jer ni on, a ni njegov advokat nisu obavesteni kada je tužilac ispitao X, da redovni sudovi nisu ocenili njegove, već samo izjave tužioca i Kosovske

policije i štaviše, redovni sudovi nisu pravilno utvrdili činjenicu da on nije službenik, već je električar koji pruža usluge za svog poslodavca.

28. Podnosilac zahteva tvrdi da je kazna zatvora previsoka i neproporcionalna optužnici, jer su u sličnim slučajevima redovni sudovi izrekli blaže kazne.
29. Konačno, podnosilac zahteva traži od Suda: (i) da proglasi njegov zahtev prihvatljivim, (ii) da utvrdi povredu članova 21, 24, 31, 33 i 54 Ustava, člana 7 UDLJP i člana 6 Konvencije, i (iii) da utvrdi bilo koje pravo ili odgovornost za stranke u ovom zahtevu, koje će ovaj poštovani Sud smatrati kao pravno osnovane i obrazložene.

Prihvatljivost zahteva

30. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su propisani Ustavom i dalje precizirani u Zakonu i Poslovniku.

31. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

32. Sud se poziva na član 48. Zakona, koji propisuje:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

33. Sud u nastavku uzima u obzir pravilo 36 (1) d) i (2) b) Poslovnika, koje propisuje:

„(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:

*...
d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan;*

(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

*...
b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava”.*

34. Što se tiče tvrdnje o nameštaljki od strane Kosovske policije, Sud smatra da je pitanje od važnosti to da li se može smatrati da se Kosovska policija “pridružila” ili “infiltrirala” u krivičnom delovanju, a ne da ga je inicirala. U ovom slučaju, iako je Kosovska policija uticala na tok događaja, posebno davanjem novčanica privatnom licu X, njeni postupci se moraju razmatrati kao “pridruženi” krivičnom delovanju, a ne inicijativni, jer je inicijativu u slučaju preduzelo privatno lice X. Poslednje navedeni se žalio Kosovskoj policiji da će podnosilac zahteva tražiti mito da bi stekao profit i da je samo nakon toga Kosovska policija prešla u akciju (vidi slučaj: *Miliniene protiv Litvanije*, zahtev br. 74355/01, ESLJP, presuda od 24. juna 2008. godine).

35. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva da nije obavješten o tome kada je tužilac ispitao X, Sud smatra da ne postoji ništa u zahtevu što ukazuje na to da je ovo pitanje pokrenuto od strane podnosioca tokom redovnog postupka. Ovo pitanje je po prvi put pokrenuto pred Ustavnim sudom. Međutim, Ustavni sud u skladu sa načelom subsidiarnosti ne može da oceni ovo pitanje koje nije prethodno pokrenuto i ocenjeno u redovnom postupku.
36. Što se tiče tvrdnji u vezi sa ocenom dokaza, odnosno kojim dokazima treba dati veći značaj i prednost, ponašanje svedoka X *post festum* i težina kazne predstavljaju pitanja činjenica i zakona koja spadaju u nadležnost redovnih sudova. Zapravo, prema našem Ustavu, dužnost je i privilegija redovnih sudova da utvrde pitanja činjenica i zakona. Pored toga, Sud primećuje da ne postoji ništa u ovom zahtevu što bi ukazalo na to da su dokazi uzeti nezakonito ili u suprotnosti sa ustavnim odredbama.
37. Konačno, Sud smatra da podnosilac zahteva samo nabroja i uopšteno opisuje sadržaj ustavnih odredbi, nepotkrepljujući precizno kako su ove odredbe povređene u njegovom slučaju u skladu sa članom 48. Zakona.
38. Sud naglašava da nema dužnost da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu navodno počinjenim od strane redovnih sudova prilikom ocene dokaza ili primene zakona (zakonitost), osim i u meri u kojoj su mogle da povrede prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost).
39. Zapravo, uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi: *mutatis mutandis*, *García Ruiz protiv Španije [VV]*, br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).
40. Ustavni sud podseća da nije sud utvrđivanja činjenica i shodno tome, pravilno i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja je u punoj nadležnosti redovnih sudova, dok je uloga Ustavnog suda samo da obezbedi saglasnot prava koja su garantovana Ustavom i drugim pravnim instrumentima i ne može, dakle, postupati kao „sud četvrtog stepena“ (vidi slučaj: *Akdivar protiv Turske*, br. 21893/93, ESLJP, presuda od 16. septembra 1996. godine, stav 65, vidi, takođe *mutatis mutandis*, slučaj: KI86/11 podnosilac zahteva: *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. godine).
41. Sud ponavlja da je njegov zadatak da utvrdi da li su postupci pred redovnim sudovima bili pravični u celini, uključujući i način na koji su uzeti dokazi (vidi slučaj: *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 13071/87, Izveštaj evropske komisije o ljudskim pravima od 10. jula 1991. godine).
42. U ovim okolnostima, Sud smatra da podnosilac zahteva nije potkrepio svoje tvrdnje o povredi svojih osnovnih ljudskih prava garantovanim Ustavom, Konvencijom ili UDLJP, jer činjenice koje je izneo ne pokazuju ni na jedan način da mu je Apelacioni sud Kosova uskratio prava garantovana Ustavom.
43. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan i treba se proglasiti neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (2) b) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilom 36 (2) b) Poslovnika, 28. januara 2016. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

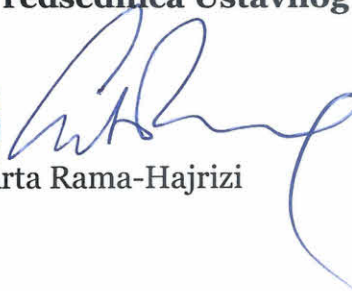
Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi